

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 630/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., Laurinská 4, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VObdo/1/2024 z 26. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 29. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1VObdo/1/2024 z 26. júna 2025 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Ústavnej sťažnosti predchádzala ústavná sťažnosť sťažovateľa, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. III. ÚS 273/2023-38 z 12. októbra 2023, ktorým vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, jeho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1ObdoV/5/2021 z 19. októbra 2022; uvedené uznesenie ústavný súd zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Podstatnou pre rozhodnutie ústavného súdu v tejto veci bola otázka, či procesný postup najvyššieho súdu, v dôsledku ktorého predmetná vec nebola postúpená na rozhodnutie veľkému senátu, napriek existencii odlišného právneho názoru o tej istej otázke vysloveného už v inom

rozhodnutí najvyššieho súdu možno považovať za ústavne súladný. Ústavný súd zistil, že v konkrétnych okolnostiach prípadu, z ktorých vyplýva jednoznačne existencia rozdielnej judikatúry v identických veciach, najvyšší súd ako súd dovolací neakceptoval zákonný postup stanovený Civilným sporovým poriadkom (ďalej len „CSP“), keď reštriktívnym výkladom § 48 CSP nerešpektoval právomoc veľkého senátu rozhodnúť v predmetnej veci, t. j. nerešpektoval zmysel uvedeného ustanovenia, ako ani úlohu najvyššieho súdu ako zjednocovateľa judikatúry, ktorá je úzko prepojená s princípom právnej istoty ako jedným zo základných princípov právneho štátu, čím došlo k porušeniu označených práv sťažovateľa.

3. Po vrátení veci na ďalšie konanie bola vec postúpená veľkému senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktorý výrokom I uznesenia sp. zn. 1VObdo/1/2024 z 26. júna 2025 dovolanie Mgr. Petra Zvaru – správcu úpadcu Vodohospodárske stavby a. s., Nitra, Cabajská cesta 28, IČO 31 411 487 (ďalej len „žalovaný“), proti výroku I rozsudku najvyššieho súdu č. k. 3Obo/8/2020-175 z 24. júna 2021, ktorým bol zamietnutý návrh žalovaného na prerušenie odvolacieho konania, odmietol. Výrokom II uznesenia sp. zn. 1VObdo/1/2024 z 26. júna 2025 najvyšší súd rozsudok najvyššieho súdu č. k. 3Obo/8/2020-175 z 24. júna 2021 vo výrokoch II, III a IV a rozsudok Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2Cbi/1/2015-103 z 11. marca 2020 zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie krajskému súdu s tým, že jeho úlohou v ďalšom konaní bude skúmať, „či v posudzovanom prípade bola splnená zákonná podmienka podľa § 19a ods. 3 privatizačného zákona, t. j. či nadobúdateľ privatizovaného majetku (úpadca) použil finančné prostriedky z predaja predmetných nehnuteľností od spoločnosti KOVOSPOL NITRA, spol. s r. o. prednostne na úhradu svojich záväzkov voči fondu. Otázkou (ne)splnenia uvedenej zákonnej podmienky sa odvolací súd nezaoberal, keďže to – vzhľadom na odlišný právny názor – nepovažoval za relevantné, nakoľko vychádzal zo záveru, že pre platnosť právneho úkonu (kúpnej zmluvy z 21. februára 2001) postačovalo, že na predaj predmetných nehnuteľností fond udelil úpadcovi predchádzajúci písomný súhlas (§ 19a ods. 2 privatizačného zákona).“. Uvedené uznesenie najvyššieho súdu bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 4/2025 ako judikát pod č. 35, pričom jeho právna veta týkajúca sa otázky neplatnosti právneho úkonu pri prevode privatizovaného majetku znie „Sankcia neplatnosti právneho úkonu podľa § 19a odseku 4 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení účinnom od 14. septembra 1995 za porušenie povinnosti nadobúdateľa privatizovaného majetku podľa § 19a odseku 3 citovaného zákona sa vzťahuje na právny úkon, ktorým došlo k prevodu privatizovaného majetku z nadobúdateľa privatizovaného majetku (dlžníka Fondu národného majetku Slovenskej republiky) na tretiu osobu, a nie na použitie finančných prostriedkov získaných nadobúdateľom privatizovaného majetku od tretej osoby na základe prevodnej (kúpnej) zmluvy.“.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ, ktorý sa ako žalobca v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 2Cbi/1/2015 domáhal proti žalovanému vylúčenia nehnuteľností zo súpisu majetku konkurznej podstaty úpadcu, v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] poukazuje na to, že najvyšší súd v napadnutom uznesení uznal,

že z predmetných „ustanovení privatizačného zákona vyplýva, že ich jazykové znenie pripúšťa variantnú interpretáciu (vyjadrenie) textu právnej normy“. Sťažovateľ vzhláda porušenie práva na spravodlivý proces v tom, že za situácie, keď nesporne existovali dva rôzne ústavne aprobované výklady dotknutých zákonných ustanovení, najvyšší súd si v rozpore s ustálenou judikatúrou ústavného súdu (I. ÚS 640/2014, ZNaU 16/2015) vybral ten, ktorý zakladá neplatnosť právneho úkonu. Aj keď ústavný súd označil v minulosti aj výklad o neplatnosti právneho úkonu za ústavne akceptovateľný, predsa len nemožno uprieť, že je prinajmenšom neštandardný. Za nie úplne bez právneho významu sťažovateľ považuje, že najvýznamnejší z najvyšším súdom oslovených subjektov – generálny prokurátor Slovenskej republiky, ktorému je podľa čl. 149 ústavy zverená ochrana zákonnosti, sa vyslovil v prospech zachovania platnosti právneho úkonu, čo veľmi presvedčivo zdôvodnil vo svojom stanovisku. Okrem neho tak urobila Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave. V zhode s týmito subjektmi sťažovateľ zastáva názor, že sa najvyšší súd nemal odkloniť od výkladu uvedeného v uznesení sp. zn. 2ObdoV/9/2020 z 25. februára 2021. Na druhej strane, minister spravodlivosti Slovenskej republiky a Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave sa vyjadrili za neplatnosť scudzovacej zmluvy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1VOBdo/1/2024 z 26. júna 2025 (bod 3), s ktorého záverom o zrušení rozsudku najvyššieho súdu č. k. 3OBo/8/2020-175 z 24. júna 2021 vo výrokoch II, III a IV a rozsudku krajského súdu č. k. 2Cbi/1/2015-103 z 11. marca 2020 sťažovateľ nesúhlasí (bod 4).

6. Keďže východiská rozhodovania ústavného súdu o ústavných sťažnostiach (čl. 127 ods. 1 ústavy) sú sťažovateľovi známe už z predchádzajúceho nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 273/2023-38 z 12. októbra 2023 (bod 2), ústavný súd ich nepovažoval za potrebné opakovať a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie uvedeného nálezu.

7. Vzhľadom na kasačnú povahu napadnutého uznesenia (II. výroku) ústavný súd dopĺňa, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade preskúmavania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09, III. ÚS 421/2016, III. ÚS 855/2016). Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, čo znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

8. Napriek uvedenému aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši s konečnou platnosťou otázku, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok, prípadne ním konanie v istej časti končí a náprava eventuálneho pochybenia by mohla byť dosiahnutá len zásahom ústavného súdu po skončení konania pri posudzovaní spravodlivosti konania ako celku, čo by nebolo účelné (m. m. II. ÚS 344/2019).

9. Podmienkou na pripustenie výnimky by navyše musela byť skutočnosť, že v konkrétnom prípade by išlo o rozhodnutie spôsobilé výrazne a už nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, a zároveň námietka ich porušenia sa musela vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne sa tento negatívny dôsledok musel vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09, III. ÚS 382/2015). K zrušeniu kasačného rozhodnutia teda ústavný súd pristupuje len v tom prípade, keď dôvody na tento krok sú natoľko závažné, že sa blížia k zmätočným záťažiam konania, a tak znehodnocujú ďalšie konanie, alebo ak by išlo o veľmi pevnú hmotnoprávnu pozíciu preskúmaného kasačného rozhodnutia (IV. ÚS 602/2020).

10. Posudzovaný prípad však takým nie je.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05).

12. Najvyšší súd rozhodol o zrušení rozsudku najvyššieho súdu č. k. 3Obo/8/2020-175 z 24. júna 2021 vo výrokoch II, III a IV a rozsudku krajského súdu č. k. 2Cbi/1/2015-103 z 11. marca 2020 po tom, ako uznal dôvodnosť dovolacích námietok žalovaného. Okrem iného dospel k názoru, že rozsudok krajského súdu je nedostatočne odôvodnený, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný, keďže sa zaoberal posudzovaním iných kúpnych zmlúv, ktoré sa netýkajú prevodu predmetných nehnuteľností. Proti uvedenému názoru najvyššieho súdu sťažovateľ nevzniesol žiadnu ústavne relevantnú námietku, preto jeho argumentácia založená na jednoduchom nesúhlase s napadnutým uznesením nemohla obstáť.

13. Pokiaľ sťažovateľ poukázal na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 640/2014 z 1. apríla 2015, ktorým ústavný súd judikoval (ZNaU 16/2015), že „Určitosť právneho úkonu je zákonnou podmienkou jeho platnosti a je považovaná za náležitosť prejavu vôle. Právny úkon možno považovať za určitý vtedy, ak jeho obsah nie je vnútorne rozporný a súčasne je jeho predmet jasne určený. Vychádzajúc z princípu preferencie platnosti právneho úkonu pred jeho neplatnosťou, súčasne platí, že aj v prípade určitých pochybností o určitosti obsahu či predmetu právneho úkonu bude tento neplatným len vtedy, ak tieto nedostatky nemožno preklenúť ani použitím interpretačných pravidiel ustanovených v § 35 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a § 266 ods. 1, 2 a 3 Obchodného zákonníka. Ak totiž tieto nedostatky možno takýmto spôsobom preklenúť, je ústavnou povinnosťou všeobecného súdu uprednostniť výklad, ktorý vedie k platnosti právneho úkonu, a nie naopak. Preferencia výkladu uchovávaťujúceho právny úkon v platnosti kladie vysoké nároky aj na odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktorým sa právny úkon vyhlasuje za neplatný. Z takého rozhodnutia musí byť najmä dostatočne zrejmé, z akého právneho dôvodu má neplatnosť právneho úkonu vyplývať, či porušenie danej právnej normy skutočne vedie k neplatnosti právneho úkonu a aké skutkové zistenia preukazujú naplnenie predpokladov právnej normy, z ktorej vyplýva neplatnosť právneho úkonu. Prehnané formalistické požiadavky všeobecného súdu na formuláciu predmetu zmluvy sú ústavne neakceptovateľné. Úloha všeobecného súdu pri hľadaní riešenia súdnej právnej veci a interpretácii relevantných právnych úkonov totiž nespočíva vo „vyhľadávaní“ dôvodov neurčitosti predmetu zmluvy (prípadne iných

dôvodov jeho neplatnosti), ale v poskytnutí súdnej ochrany účastníkom občianskeho súdneho konania. Táto má byť založená okrem iného aj na zohľadnení a plnej aplikácii všetkých zákonných kritérií platných pre výklad právnych úkonov a súčasnej preferencii výkladu v prospech platnosti, a nie neplatnosti právneho úkonu.“, týkal sa skutkovo a právne inej veci (zaplatenia pohľadávok vzniknutých na základe zmluvy o dielo, pričom išlo o neuhradené faktúry za vykonané dielo), nesúvisiacej s prerokúvanou vecou sťažovateľa.

14. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd posúdil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako také, ktoré spĺňa ústavnoprávne požiadavky súdneho rozhodnutia, a keďže nezistil v jeho odôvodnení svojvôľu alebo arbitrárnosť, je možné uzavrieť, že nie je spôsobilé relevantným spôsobom zasiahnuť do základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ak sa sťažovateľ s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, táto skutočnosť sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok.

16. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu